

Kunnskapsdepartementet
Opplæringsavdelingen v/Johan Raaum

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ingebjørg Johannessen/22 24 75 61

Vår dato
01.02.08

Deres dato
05.12.07

Vår referanse
07/678-2

Deres referanse
200706054-BG

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN HØRINGSUTTALELSE FRA FORELDREUTVALGET FOR GRUNNSKOLEN (FUG)

På bakgrunn av dom i Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) av 29. juni 2007 mot KRL-faget, kommer Kunnskapsdepartementet (KD) med forslag om endringer i opplæringsloven.

Endringsforslagene er formulert i høringsnotat om forslag til endring av opplæringslova og i brev av 05.12.07 fra KD sendt ut på høring til en rekke instanser, blant disse FUG.

Begrunnelsen for endringene er å komme EMDs uttalelse i møte.

FUG observerer følgende forslag til endringer:

1) Endring av § 2-3 fagets navn fra Kristendom, Religion og Livssyn til *Religion, Livssyn og Etikk* med påfølgende relaterte endringer av fagets navn i § 2-4.

Begrunnelsen for endringen er a) å gi et ytterligere signal om kvalitativ likeverdig behandling av kristendom, religion og livssyn, b) å harmonere fagets navn med faget religion og etikk i videregående opplæring c) etikkdelen i faget synliggjøres ikke i fagets navn.

Kommentar:

Det er uenighet i utvalget om navnet bør endres. FUG velger derfor å ikke ta stilling til dette spørsmålet.

2) Endring av § 2-3a om fritaksregler der teksten "*og innholdet i opplæringslova*" ønskes tillagt bestemmelsen i fjerde ledd.

Kommentar:

FUG mener endringen virker rimelig siden det er nødvendig at foreldre informeres om innhold og arbeidsmåter i skolens fag, blant disse KRL, for å kunne vurdere om de som foreldre har behov for å melde fra om fritak.

3) Endring av § 2-4 om at faginnhold om religion skal presenteres *på en objektiv, kritisk og pluralistisk måte ut fra deira egenart*.

Begrunnelsen er at dommen fra EMD foreslår en slik presisering.

Kommentar:

FUG mener at presiseringen om at religion skal presenteres "*på en objektiv, kritisk og pluralistisk måte ut fra deira egenart*" er vesentlig. Å gjennomføre dette, vil kreve lærere med høy kompetanse.

4) Begrepet verdensreligioner i § 2-4 representerer en endring i forhold til begrepet religion brukt både i fagets navn og i forslag til nytt navn.

Kommentar:

Begrunnelsen for bruken av begrepet *verdensreligioner* er ikke gitt, og det er derfor grunn til å anta at man har tenkt begrepet verdensreligion og begrepet religion som synonyme og semantisk sett sammenfallende begreper. Det er de ikke. Verdensreligioner er et snevrere begrep enn religioner.

FUG foreslår at man gjennomfører en konsekvent bruk av begrepet *religion* i lovteksten, noe som tar høyde for at også mindre, lokalt representerte religioner eller skriftløse religioner, møtes med samme respekt og kvalitativt likeverdige behandling.

5) Høringsnotatet drøfter om § 2-4 bør flyttes ut av Opplæringsloven siden leddet omfatter KRL-fagets formål og innhold, for å legge den inn under Læreplaner for grunnskolen slik at det ikke lenger blir en lovbestemmelse, men en bindende forskrift.

Begrunnelsen for dette er at dette kan gi signal om at KRL-faget ikke anses som ordinært skolefag på linje med de andre fagene. I en totalitet av kritikk mot faget kan det også ha betydning, selv om dette ikke er sagt i dommen fra EMD.

Kommentar:

FUG er enig i at det kan være fornuftig å la § 2-4 forbli en del av Opplæringsloven siden en lovbestemmelse må behandles av Stortinget, mens utforming av en forskrift finner sted i departementet. Med det fokus EMD og Menneskerettskomiteen i FN har hatt på faget kan det være, som høringsnotatet også sier, klokt å ha en særskilt ordning for KRL-faget for å sikre at undervisningen er objektiv, kritisk og pluralistisk.

I et politisk klima der vi stadig har samarbeidsregjeringer, og der politisk ledelse i de ulike departementer alternerer mellom partiene, vil en overføring av lovbestemmelse § 2-4 i Opplæringsloven om formål og innhold i KRL-faget, til forskriften Læreplaner i grunnskolen, bidra til stadig ønske om endringer og uro om innholdet i faget. At det forblir en lovbestemmelse, vil bidra til større stabilitet.

6) Dommen fra EMD peker på at det under bestemmelsene i § 2-4 bare er kristendoms kunnskap som skal ha en "grundig" behandling og tolker dette som et signal om en kvalitativ forskjell mellom kristendom og de andre elementene i faget.

Kommentar:

FUG undrer seg over at man i notatet ikke foreslår å ta ut begrepet *grundig* slik at alle elementer i faget får en lik behandling, og mener man bør vurdere å fjerne begrepet i § 2-4 slik at kristendom ikke gis en kvalitativ annen behandling enn religioner og livssyn.

Med hilsen

Loveleen Rihel Brenna
Leder i FUG

Ingebjørg Johannessen
seniorrådgiver
sign.